

NOVI ČAS

„NOVI ČAS,

izhaja vsak petek ob
12. uri dopoldne. Ured-
ništvo in upravnništvo
je v Gosposki ulici
št. 6 drugo dvorišče.

LIST STANE :

za celo leto . . . 4 K
„manj premožne 3 „
„Nemčijo . . . . 5 „
„posamezne št. 8 v
Oglasi po dogovoru.

Štev. 30.

V Gorici, 24. julija 1914.

Leto V.

Katoliško narodni tabor v Št. Ferjanu.

Na tisoče ljudstva se je pret. nedeljo 19. t. m. zbralo v prijaznem Št. Ferjanu na velikem briskem taboru. Nad 2000 ljudi iz vseh strani Brd je prihitelo na ta katoliško-narodni briski tabor, ki se je vršil tako:

G. nadučitelj Likar pozdravi vse udeležence in došle goste z geslom: Vse za vero, dom, cesarja.

Izraz sožalja in udanosti Habsburški hiši.

Nato dobi besedo g. župan Franc Obljubek iz Kojškega, ki je v toplem govoru omenjal groznega zločina v Sarajevu ter velikansko škodo, ki jo trpimo ravno mi Slovenci s smrtjo pok. Franca Ferdinanda. Nato predlaga naslednjo žalno in udanostno izjavo, ki se pošlje v roke c. pr. nam. svetnika v Gorico:

Preblagorodni gospod glavar in c. kr. namestništveni svetnik! — Slovenci, bivajoči med Sočo in obmejno reko Idrijo v Brdih, zbrani na briskem taboru v Št. Ferjanu dne 19. julija 1914 so storili pod vplivom najgršnega zločina, izvršenega po roki človeškega izvrška nad prevzvišeno in preljubljeno osebo gospoda nadvojvode in prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegove do groba zveste družice, vojvodinje Zofije Hohenberg, sledeči sklep, ki ga izročamo Vašemu Preblagorodju z uljudno prošnjo, da ga blagovolite sporočiti na Najvišjem mestu in biti pri Najvišjem prestolu tolmač srčno vdanosti in pokornih čutil obmejnih Slovencev v Brdih, katerih ljubezen, udanost in zvestoba je nerazrušljiva in gorečesrčna do Najvišje vladarske rodevine, kakor tudi za blagor nam drage Avstrije, pod očetovskim vladarstvom glavnih Habsburžanov:

Slovenci, bivajoči med Sočo in obmejno reko Idrijo, izrekajo svoje najgloblje ogorčenje in stud nad nepopisnim groznim zločinom, za obsodbo katerega ni dobiti izraza; objednem izrekajo svoje najgloblje srčno sožalje in sočustvanje, brezmejno udanost in zvestobo do Najvišjega prestola in cele vladarske hiše. —

Njegovemu Veličanstvu, prestvitlему cesarju F. J. I. se v teh težkih in bridkih

urah globoko klanjajo vsi briski Slovenci in prosimo Boga, da nam preljubljenega in dobrotljivega vladarja ohrani zdravega in čilega do najsrajnejše meje človeškega življenja na prestolu mogoče Avstrije v blagor avstrijskih narodov, posebno pa v varstvo in blaginjo obmejnih Slovencev v Brdih, katerih sreča, ponos in radost je le v okrilju slavnih Habsburžanov. —

Ta udanostna in žalna izjava je bila od celega tabora z velikanskim odobravanjem sprejeta.

Spomin na ustoličenje koroških vojvod v slovenskem jeziku pred 500 leti.

G. župan Obljubek nato govori o 500 letnici vstoličenja koroških vojvod v slovenskem jeziku. Spominja se tega dogodka ves slovenski narod. Ta dogodek sega v dno naše narodne duše in srca. Tudi mi se danes v duhu obračamo v zlato preteklost nekdanje moči in slave slovenskega naroda na Koroškem. Obračamo se tja gor, kjer je slavni Habsburžan Ernest Železni iz spoštovanja do tisočletne tradicije prejel iz ust in rok slovenskega kmeta vladarsko oblast v slovenskem jeziku po starem običaju.

Nato našteva govornik krivice, ki se sedaj gode Slovincem na Koroškem, in poudarja, da je glavna odporna sila koroških Slovencev — slovenska duhovščina. Zato pa jih povsod pritiskajo, te slovenske gramničarje. Oni bijejo boj tudi za nas. Če propade koroški Slovenec, se bo nemška povodenj vlila proti Adriji preko nas. In goriški Slovenci bi se morali boriti proti 2 sovragoma: Nemcem in Lahom.

500letni spomin na našo preteklost naj poživi v nas vseh ljubezen do domovine, posebno pa naj poživi narodnega duha Korošcem, da bodo še bolj ljubili in branili svojo domovino, ki je bila nekoč tako slavna.

Govor poslanca Fona.

Burno pozdravljen govori nato voditelj S. L. S. na Goriškem državni in deželni poslanec svetnik g. Jož. Fon.

Spomin na prvi briski tabor.

Spominja se prvega briskega tabora 25. aprila leta 1869., ki se je vršil v zapadnih Brdih. Tedaj so bile žalostne razmere med nami. Na solkanskem županskem

uradu je bil laški napis »Podestaria«, in ni še dolgo, ko je slovenska občina v Gorah imela nemški napis »Gemeindeamt«. Po taborih se je porodil nov duh med Slovinci. Brda so od tedaj dalje pravi nepremagljivi jez proti laškemu navalu. Na teh taborih se je zahtevala tudi združena Slovenija.

Narodne razmere danes.

Danes je povsod na Slovenskem in prav posebno na Goriškem položaj mnogo boljši. Na Goriškem uradujejo c. kr. uradi popolnoma slovensko. Izginili so izmed nas tisti uradniki, ki so mislili, da bodo v uradih lahko sramotili naš slovenski jezik. Napredovali smo v šoli, v »Šolskem Domu« v Gorici se vzgaja na tisoče slovenskih otrok. Dobili smo slovensko gimnazijo, v kateri je ena tretjina dijakov iz Gorice. To kaže, kako se Slovenci v Gorici množimo.

Edina dežela, kjer Slovenci nazadujemo, je Koroška. Tam se gode neverjetne stvari. V naši ustavi nam je zagotovljen državni osnovni zakon § 19., ki jamči vsem narodom enakopravnost. Toda na Koroškem so postave za to, da jih Nemci teptajo. Koroški slovenski kmet je gospodarsko odvisen od Nemca. Ako držiš z Nemci, boš dobil podporo, če ne, pa nič. Nauk za nas: Okrepimo se gospodarsko, povzdignimo svoje blagostanje in gospodarstvo. Gospodarsko šibek narod mora priti v odvisnost tujca.

Kaka je nemška kultura.

Nemci nastopajo proti Slovincem v znamenju kulture. Oni pravijo: Le Nemci so izobraženi, Slovenci nimajo več kulture kot kak zamorec. Resnica je, da mi nimamo toliko učenjakov kot Nemci. Toda nas je en milijon. Nemcev pa nad 100 milijonov. Zato je razumljivo, da imajo oni več učenjakov in slavnih mož. Ali mi smo tudi že v srednjem veku imeli pesnikov in glasbenikov, ki so zlagali pesmi — seveda za Nemce. Nemci se danes po celi Avstriji uče računstva iz knjige, ki jo je spisal goriški slovenski učenjak iz Cerkna, Močnik. (Odobrovanje).

Če pa oni tako nesramno pišejo o nas, povejmo jim še mi, kar jim gre. Naš kmet res ne zna igrati na klavir, pa tudi nemški kmet igra le na citre, kakor naš na harmoniko. Ko gre naš kmet trte

obrezavat, se gotovo ne obleče v flajdo in frak. Ampak tudi nemški kmet ne kida gnoja v cilindru. (Velika veselost.)

Bog nas varuj nemške kulture.

Slovenski kmet mnogo, mnogo pre-sega nemškega kmeta v izobrazbi. Prav posebno pa velja to o goriškem kmetu, Nemški kmet niti primeroma ne bere toliko časopisov in knjig kot naš kmet, Izobrazba se meri po morali. Znano pa je, kakšna nemoralnost je doma med Nemci na Koroškem. V tem oziru stoji slovenski kmet na Koroškem mnogo višje ko nemški. Nikjer ni več žganjarjev, nikjer več bebecov, nikjer več nezakonskih otrok kot med Nemci na Koroškem. Na Koroškem imajo deželno postavo, ki urejuje razmerje med posli in gospodarji. In ta postava dovoljuje vsaki deklji, da sme v gospodarjevo hišo pripeljati s seboj še enega svojega nezakonskega otroka. Dežela, ki mora sklepati take postave, naj se gre skrit s svojo kulturo! (Pritrjevanje.)

Pred leti je bil v Gorici in v goriški okolici poslanec Dobernig, ena najbolj brihtnih glav med koroškimi Nemci. Opa-zoval je življenje našega kmeta in se je pozneje izrazil: »Sram me je, da se Nemci tako malo menijo za svoje može. V goriški okolici sem videl v vsaki hiši sliko pesnika Gregorčiča ali Prešerna.« In do-stavil je še besede: »Tak narod je čil, krepak in kreposten in bodočnost je njegova.«

Nemški tujci z »bauli«.

Medtem ko sicer drugod povsod na-predujemo, nazadujemo pa na državni železnici. Tam Slovencev ne pustijo do kruha. Kolportirajo iz severnih krajev k nam Nemce, ki prihajajo k nam s svojimi povezanimi »bauli«. Ti »baulači« tvorijo nem. most do Adrije, (Odobrav.) Nemci se opravičujejo, češ, da je železnica vele-važna za vojaštvo. Zanesljivi za to službo pa so le Nemci. Tako daleč torej so Nemci prišli, da nas Slovence sumničijo, kakor da mi Slovenci ne bi bili zanesljivi. Slovenec je zvest državljani! Slovenci so bili vedno zvesti. (Odobranje.)

Nočemo velesrbske propagande!

Žalibog se pojavljajo danes med nami ljudje, ki dajejo povoda, da nas sumničijo. Ti ljudje se zbirajo okrog najbolj umaza-nega lista, kar se jih je kedaj tiskalo na Slovenskem, okrog »Dana«. (Res je!) Jav-no in brez obzirov pribijem, da je delo-vanje teh ljudi za Slovence naravnost pogubonosno. Diskreditirajo nas navzgo-raj, diskreditirajo nas med drugimi narodi kot nezveste ljudi. Kateri pameten človek more pač misliti, da bi Slovenci kedaj prišli pod Srbijo? Če bi, kar Bog ne da, Avstrija izgubila Bosno in morda tudi Dalmacijo na Srbijo, bi Slovenci ostali o-samljeni popolnoma in izgubljeni bi bili za vedno. Kajti Slovenci prav tako gotovo ne pridemo pod srbskega kralja, kakor ne pod ruskega carja ali albanskega kneza. (Smeh.) To delovanje, to srbofilsko delo-vanje ni v interesu našega naroda! Srbiji

ni mar za Slovence; ona bi se rada le širila, ampak na našo škodo. Če se res odcepijo Hrvatje od Slovencev, ostanemo Slovenci med Nemci in Italijani brez za-slombe. Tega pa ne more noben pameten Slovenec želeti. Mi moramo predvsem misliti na sé! Zato odklanjamo pogubo-nosno pisavo neodgovornih ljudi.

Naše stališče je jasno: **Pravična Av-strija in v njej združeni Jugoslovani!** (Odobranje.)

Časi so resni! Imejmo pogum!

Resni časi so nastopili za Slovence. Mi smo se okrepili in Nemci danes sami priznavajo, da niso mislili, da ima sloven-ski narod toliko moč. Združili so se sedaj naši sovražniki, Nemci in Italijani proti nam. Pa nič ne de! Jaz ne gledam črno v bodočnost. Ne jokajmo vedno, ampak de-lajmo! Boj krepi duševne in telesne sile. Boj je življenje. Poguma nam je treba, na-rodne zavesti, požrtvovalnosti. Na delo za slovensko pravdo!

Prijatelji! Nemec je rekel o nas goriš-kih Slovencih, da smo krepki, krepostni in da imamo bodočnost. Zatorej pa tudi živimo tako, da ostanemo zdravi, krepki, živimo naravno, živimo krepostno, **živimo po načelih naše vere, da ostanemo zdravi na duši in telesu!** Samo tak človek je sposoben za boj! **Kdor je v verskem oziru omahljiv, temu bo tudi narodnost malo mar,** in postane lahko kmalu izdaji-ca. **Ogibajmo se pijančevanja, zapravlja-nja, da bomo tudi gošpodarsko močni.**

Križ in slovenska trobojnica nas pri-vedeta do zmage! Le potem nam zasije solnce sreče in med narodi nastane lju-bezen. Kot načelnik S. L. S. vas pozdrav-ljam in kličem: Zavedni Brici, živeli! (Velikansko navdušenje.)

Govor poslanca Rojca. — »Vera in na-rodnost!«

Živahno pozdravljen govori poslanec č. g. Rojec o »veri in narodnosti«. — Po naravnem in božjem zakonu moramo svoj narod ljubiti in se potegovati za nje-gove pravice. Kakor smo dolžni delati za svoje izveličanje, dolžni smo tudi delati za blagor naroda. Pred vsem se potego-vati, da se naša mladina izšola in izobraz-i v slovenskem jeziku; zato tirjamo povsod, kjer prebivajo Slovenci — slov. ljudske šole, srednje šole in vseučilišče.

Po božjem in naravnem zakonu tir-jamo, da gosposke občujejo z nami v slo-venskem jeziku; povsod kamor pridete ali na glavarstvo, ali v sodnijo ali davkarijo, povsod govorite le slovensko in tirjajte, da govore z Vami slovensko; ne bojte se nič; uradniki so za Vas plačani in morajo Vas spoštovati. (Odobranje.)

Dalje tirjamo odločno, da vlada vpo-števa politične in kulturne pravice slov. naroda doma in povsod.

Da pa te pravice tirjamo, ni še dovolj, ampak skrbeti moramo, da te pravice po-vsod izvajamo. Napačno je, ako kdo mi-sli, da je dovolj storil, ako za narod samo kriči. Za narodne pravice je treba tudi de-lati in trpeti. (Odobranje.)

Vzgleđ Ircev.

Poglejte tja na Irsko, ki spada pod angleško kraljestvo. Irski so narod, ki so pretrpeli skozi štiristo let neštevilnih in strašnih krivic. Zato ker so ostali zvesti katoliški cerkvi in niso hoteli prestopiti h luteranstvu, so jim vzeli premoženje in tudi veliko so jih pomorili zaslužili so si ime »narod mučnikov«. Toda glejte v bo-ju za svoje pravice so vstrajali in vse pre-trpeli iz ljubezni do svoje vere. Ko je pred 50 leti nastopil voditelj Danjel O. Conel, da bi svojemu ljudstvu konečno izvojeval vse pravice, opazil je, da je v ljudstvu še veliko slabega, grde navade, pijančevanje itd. Kaj je storil? Najprvo je delal na to, da so izginile iz ljudstva grde navade, da-lje je delal na to, da je ljudstvo opustilo pijančevanje ter da se je krepostno vzga-jalo. In ker mu je ljudstvo zaupalo, ga je tudi obogalo in še le potem je šel O. Conel na delo za narodne pravice, ki jih je tudi podpiran od krepostno pro-bujenega ljudstva izvojeval: in danes je Irska v prijetnem položaju, da dobi vse svoje pravice, za katere se je bojevala skozi štiristo let. — Po tem zgledu deluj-mo tudi mi.

Zato Vas pozivljam, dragi zborovalci, da vzgajate svoje otroke v verskem duhu, da jim dalje vcepíte narodnega duha in čuta, skrbite dalje, da sebe in svoje otro-ke krepostno dvignete, da izrujete iz svo-jega srca in iz svojih družin vse grde na-vade, pijančevanje. Le ako boste utrjeni v katoliških načelih in krepostno živeli, boste imeli moč in pogum, vstrajno de-lati, trpeti in se potegovati za pravice slo-venskega naroda v šoli, v uradu in na vseh poljih splošne omike.

Zato sklepam in Vas pozivljam:

Bodite dobri katoličani, bodite dobri Slovenci!

Zahteve briskih kmetovalcev.

G. župan Obljubek nato v imenu briskih kmetovalcev obrazloži položaj bri-skega kmeta. Brda so izključno trtorej-ska in sadjerejska pokrajina. Živinoreja je tu vsled pomanjkanja krme nemogoča. Zato je ves obstoj briskega kmeta na trti in sadju. Ta dva pa trpita vsled raznih škodljivcev. Filoksera in črvi uničujejo trte in drevje. Res je mogoče te škodljiv-ce preganjati, a za to je treba denarja. Tega pa ni. Še celo pa ni mogoče ubogemu vinogradniku obnoviti po trtni uši uniče-nih vinogradov. Breobrestna posojila so pre-nizka in postopanje predolgo. Država in dežela bi morali bolj pomagati kmetu! Da se gospodarska nesreča, ki preti vi-norejcem in sadjerejcem po Goriškem, zlasti pa po Brdih, v kolikor mogoče za-brani, stavim ta le predlog:

Briski kmetovalci, zbrani na briskem taboru dne 19. julija 1914 v Št. Ferjanu, sklenejo nastopno resolucijo:

1.) Poziva se c. kr. visoka vlada, da blagovolji potrebno ukreniti, da se **držav-no breobrestno posojilo** v svrhu obnovit-ve po trtni uši uničenih vinogradov **vsaj podvoji**. Enako se naproša tudi deželna u-prava, da se deželni prispevek v ta namen podvoji.

2. Visoko c. k. poljedelsko ministerstvo se naproša, da nakaže v vsakoletnem proračunu primerno svoto kot **podpora revnejšim kmetom v svrhu vničenja škodljivega mrčesa na sadnem drevju**; enako se naproša tudi deželna uprava.

3.) Država naj, ker je **tobakova tekočina** njen produkt, **ceno** tej tekočini vsaj za polovico **zniža** za ono množino, ki se uporabi za pokončevanje škodljivega mrčesa na sadnem drevju.

4.) Država in dežela naj **revnejšim kmetom** in posestnikom dasta **potrebne škropilnice** in druge objekte, ki se potrebujejo pri škropljenju in žveplanju trt in dreves.

5.) Naši državni in deželni poslanci se naprošajo, da se zavzamejo pri visoki c. kr. vladi pa pri deželni upravi, da se zahteva v tej resoluciji vresničujejo.

Ta govor priznanega kmetovalca in resolucijo so zborovalci z velikim odobravanju sprejeli.

Pozdrav Slovenske katoliške mladine. Cesarska in slovensko-hrvaška himna.

V imenu katoliške mladinske organizacije Orlov je govoril še dr. Česnik in pozdravil briski tabor. Nato se je zborovanje ob velikem oduševljenju zaključilo. Pevci so zapeli cesarsko pesem: »Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja, Avstrijo!« Tisočglava množica se odkrije in poje našo avstrijsko himno. Nato zapoje pevci še »Lepo našo domovino«. Navdušenje je bilo velikansko.

Leonova družba v Ljubljani.

Eden najznamenitejših in najvažnejših odsekov, ki so lani o priliki veličastnega slovensko-hrvaškega katoliškega shoda v Ljubljani imeli svoja posvetovanja, je bil prav gotovo **odsek za znanstvo**. Tu je imela »Leonova družba« svoj občni zbor. Tu je v kar čutni obliki prodrla zavest na dan, da moramo katoliški Slovenci z vseno močjo gojiti pravo na temeljih resnice stoječe znanstvo proti poskusom slovenskega svobodomiselstva, ki izrablja laž in puhice ali nedokazane trditve, da ž njimi pod firmo vede podira katoliško vero in moralo.

S svobodomiselstvom, z možmi, ki odkrito ali prikrito prisegajo na njegova načela, ni mogoče skupno delo. Če se je kje poskušalo kedaj kako skupno delo, bili so liberalci in svobodomiselci tisti, ki so ti skupnosti skušali dajati vedno pečat svojih protikatoliških teženj. Dokaz za to nam podaja celo Ceril-Metodova družba. Povsod se je torej slovensko katoliško ljudstvo samostojno organiziralo, na gospodarskem, socialnem in političnem polju. Tudi na polju znanstvenega dela se je kot eden najlepših sadov lanskega velikega katoliškega shoda v Ljubljani sedaj osnovala samosvoja organizacija v »Leonovi družbi«, res kraljica med drugimi organizacijami, ki je svoj delokrog razširila in postala splošno književno društvo.

Izdajati hoče, kakor do sedaj, tudi v bodoče poseben znanstveni list »Čas«; gojila bo, tudi kakor do sedaj, resno strokovno znanstvo in izdajala bo strokovno-znanstvena dela, ker so ta največjega pomena za vso narodovo kulturo. Kot nove naloge je sprejela »Leonova družba« še gojitev leposlovja in poljudno-znanstvenih del. Njen namen je gojiti književnost v prosopeh krščanske kulture!

Vsi, ki so željni omike in izobrazbe, so vabljeni h pristopu. Vsi, ki se štejejo k izobražencem in se smatrajo za člane slovenskega katoliškega ljudstva, imajo odsej dolžnost »Leonovo družbo« — središče slovenskega katoliškega književnega delovanja podpirati vsaj s tem, da so njeni člani. Za letnino je določena res neznatna vsota K 6.—, tako da more biti član vsak količjak zaveden Slovenec. **Ustanovnina (K 200)** se lahko plačuje v obrokih tekom štirih let.

V smislu svojega programa hoče »Leonova družba« dati za l. 1915 svojim članom naslednja dela:

a) 1 zvezek znanstvene knjižnice (spisi P. Stanislava Škrabca);

b) 1 zvezek poljudno-znanstvene knjižnice;

c) 1 zvezek leposlovne knjižice (prevod romana: Coloma, Malenkosti) in

d) družbeno glasilo »Čas«.

V eni prihodnjih številkih prinesemo še posebej oklic »Leonove Družbe«.

Domača in zunanja politika.

Zopet vojna nevarnost.

Avstrija te dni v Belgradu nastopi odločno ter bo zahtevala, naj Srbija stori vse, da se zatre velesrbska propaganda; da se kaznujejo krivci, ki so v Srbiji. Če Srbija tega ne bo storila, je Avstrija odločena, začeti tudi vojno. Nemčija in Italija sta se Avstriji popolnoma pridružili. Sedaj se pa ne ve, kaj poreče Rusija. Ena poročila trde, da bo Rusija ščitila Srbijo, dočim druga poročila tega ne potrjujejo.

Današnja poročila pravijo, da bo odločitev še le 12. avgusta. Vendar je upati, da se vse mirno izvede, ker vojske ne želi nobena država. Toliko pa je gotovo, da se Srbija silno oborožuje in mobilizira. Enako Črnagora. Toda tudi Bolgarska se baje oborožuje. Na meji srbsko-bolgarski in bolgarsko-romunski je bilo med vojaki že več prask, kar priča, da je razmerje zelo napeto.

Važna posvetovanja se vrše na Dunaju. Vojni minister Krobatin in načelnik gen. štaba Conrad sta se vrnila z dopusta.

Francoski predsednik na Ruskem. Francoski predsednik Poincaré je obiskal ruskega carja in bil sprejet kot vladar. Vršile so se velike slavnosti, ki naj svetu pokažejo trdno rusko-francosko prijateljstvo.

Slavje je motil velikanski štrajk delavcev po celi Rusiji. Samo v Peterburgu je stopilo v štrajk 100.000 delavcev.

V Italiji vlada mobilizira, toda rezervisti se neradi odzivajo in revolucionirajo. Baje se pripravlja nova stavka železničarjev.

Na Angleškem so imeli velikanske pomorske vaje. Kralj je sklenil, da brodogradnja do 15. avgusta ostane zbrano. To je sumljivo.

Srbi in Madžari. Madžari so veliki prijatelji Srbov. Oni vedo, da Velika Srbija pomeni tudi Veliko Madžarsko; Velika Hrvaška pa uničenje Madžarskih sanj. Zato Madžari nočejo reda v naši državi, ker vedo, da s tem le še bolj podpirajo velesrbsko propagando. Srbski voditelj iz Bosne Dimović je bil te dni pri grofu Tiszu v Pešti. Dejal mu je: »Mi (Srbi) smo Vam (Madžarom) zvesti ko psi.« Zanimiv izrek.

Bolgarski listi o Srbih in sarajevskem zločinu. Eden najbolj protiavstrijskih listov v Bolgariji »Mir« piše o Srbih:

Niti od daleč ne mislimo braniti tiranstva nad katerimkoli narodom. Samo prosimo, da primerjate avstrijsko »tiranstvo« v Bosni s pravim srbskim tiranstvom v Macedoniji. V Bosni imajo Srbi svoje cerkve, šole, stranke, časopise, ki oznanjajo velikosrbsko idejo; Srbi smejo nositi narodne znake in izobešati narodne zastave. A v Macedoniji ne samo da niso dovoljeni bolgarski časopisi in zastave, ampak celo vse bolgarske cerkve in šole so ugrabili Srbi, in največji zločin je, ako se kak macedonski Bolgar imenuje Bolgara. Primerjajte torej avstrijsko »tiranstvo« v Bosni s srbsko »svobodo« v Macedoniji. Seveda mi iz tega ne bomo izvajali srbskih posledic in ne bomo trdili, da imajo Macedonci večjo pravico do umorov. Poudariti hočemo samo to, da se Srbi ne morejo pritoževati nad avstrijskim »tiranstvom«, dokler sami izvršujejo najkrucejše tiranstvo v Macedoniji in naj nikar ne pričakujejo, da bodo Slovani opravičevali njihove zločine, češ da so v interesu slovanstva. Slovanstvo stoji visoko nad izdajstvom in zločini.

Srbski četaši v Bosno. Pred več dnevi je bilo čitati, da je general Potiorek pohvalil četovodjo Böseja od obmejnih lovcev, ker se je poslužil orožja z veliko odločnostjo in hladnostjo. Zdaj se izve, da je 7. t. m. skušala pri Novakovičih oborožena srbska četa prekoračiti mejo in da jo je Bösejev oddelek streljače zapodil nazaj.

Baje so na več krajih Avstrije neznanzi hoteli razstreliti smodnišnice. Dolej se jih pregnali, a ne še ujeli.

Napadi na vojaštvo v Bosni. Iz Nevesinja poročajo, da je na poti iz Gačke napadlo šest ljudi vojaški avtomobil. Vojak, ki je vodil avtomobil, je streljal. Strele je čula neka bližnja vojaška patrulja, ki je prihitela v bližino ter aretovala napadalce.

Ali ste že pravnali naročnino?

Novejše vesti.

Avstrilska nota že izročena Srbiji.

Odgovora zahteva do sobote zvečer.

V četrtek dopoldne je bila izročena v Belgradu avstrilska nota. Dunajski politični krogi pričakujejo z velikansko napetostjo in mrzlično nervoznostjo obvestila o vsebini te note. Po Dunaju se razširjajo silno pesimistične vesti. Priporočuje se, da je vsebina avstrilske note jako dalekosežna in da bo razrešitev avstrilsko-srbske krize jako težavna, ker vsebuje baje nota take zahteve, v katere bi Srbija silno težko privolila. Razvoj dogodkov bližnjih dni je zavrt v meglo. Kako se razvije položaj, je povsem nejasno. V vseh evropskih prestolnicah se danes jako resno razpravlja o nastalem mednarodnem položaju in na čelu pesimistov in svarilcev stoji tudi danes Anglija s svojimi časopisi, ki se pečajo z avstrilsko-srbskim konfliktom na jako značilen način.

Nota zahteva, naj kralj Peter v povelju na armado obsodi velesrbsko propagando, naj se razpusti »Narodna Obrana, odpuste častniki, ki so sokrivi umora prestolonaslednika. Priložen je tudi zapisnik preiskave, ki se je doslej izvršila.

Uradno poročilo o preiskavi.

Kazenska preiskava proti Gavrilu Principu in tovarišem, zaradi 28. junija izvršenega zavratnega umora, odnosno sokrivde umora, ki se vodi pri sarajevskih sodišče je dognala:

1) Načrt, umoriti nadvojvodo Franca Ferdinanda za časa njegovega bivanja v Sarajevu, so skovali v Belgradu Gavrilu Princip, Nedeljko Čabrinović, neki Milan Ciganović in Trifko Grabec s pomočjo majorja Voje Tangosića.

2) Šest bomb in štiri browning pištole z municijo, katerih so se poslužili hudodelci kot orodja za svoj načrt, sta preskrbela in izročila Principu, Čabrinoviću in Grabcu v Belgradu neki Milan Ciganović in major Voja Tangočič.

3) Bombe so ročne granate, ki so iz orožarne srbske armade v Kragujevcu.

4) Da se zagotovi uspeh atentata, je poučil Ciganović Principa, Čabrinovića in Grabca v ravnanju z granatami in jim je pokazal v nekem gozdu pri strelišču v Topčiderju, kako se strelja z browning pištolami.

5) Da je bil Principu, Čabrinoviću in Grabcu omogočen prehod čez bosensko-hercegovinsko mejo in omogočeno vtiho-tapljenje njihovega orožja, je Ciganović organiziral čisto tajen prevoznik sistem. Prehod zločincev z vsem orožjem v Bosno in Hercegovino, so izvedli obmejni stotniki iz Šabca (Rade Popović) Lovnice, kakor tudi carinski organ Radivoj Grbić iz Lovnice s pomočjo več drugih oseb.

Kriza je stopila s tem v resen položaj.

Iz naše organizacije.

Glasnik »Slov. kršč. soc. zveze«.

Komen. Nedeljska ponovitev »Krivo-prisežnika« in burke »Dežnik« se je dobro obnesla. Enako tudi tamburaški in pevski zbor! Občinstvo je hvaležno za take prireditve in nosi vesele in dobre utise od kat. slov. izobr. društva na svoj dom. Prisrčna hvala vaditeljem in prirediteljem!

Tevče. Kat. Slov. izobraževalno Društvo v Tevčah namerava prirediti dne 9. avgusta svojo prvo veselico. — Vspored naznanimo pravočasno. — Odbor.

Naša mladina.

Podzveza Orlov za Goriško naznanja vsem odsekom, da se letošnje veiko slavlje v Šempetru v znak žalovanja nad smrtjo prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda ne vrši. Okrožja naj prirejajo mladeniške tabore, združene z manjšimi nastopi.

Dornberg. V zadnjem »Novem Času« je bilo naznanjeno, da bode 2. avg. v Dornbergu okrožni nastop Orlov. Ker pa bo v Šempasu okrožni nastop, zato se bo vršil v Dornbergu le odsek v nastop. Li temu pa so povabljeni vsi odseki cele Goriške in tudi »Vipavsko okrožje«. Nastop pa se ne bo vršil 2. avg., kakor je bilo naznanjeno, ampak 15. avgusta t. l. — Na zdar!

Strašna nesreča v Gorici -- Eksplozija v piro-tehnični delavnici g. Makuca. - Tri osebe mrtve.

V sredo okrog 3/7 zvečer se je začel po Gorici in bližnji ter tudi v daljni okolici močan pok. Nihče ni vedel, kaj to pomeni. Naenkrat pa si je raznesla po Gorici grozna in pretresljiva vest: Delavnica g. Makuca je eksplodirala, Makuc sam je mrtev ter z njim še ena ali 2 osebi! Kdo bi mogel verjeti to strašno novico! Toda bila je žalostna istina!

Eksplozija.

Bilo je okrog 3/7, ko je nenadoma strahovit pok pretresel vse. Takoj na to je letelo po zraku lesovje in kamenje. Učinek eksplozije je bil tako strašen, da je Makučeva delavnica popolnoma izginila. Ostal je sicer kup očrnelega kamenja, a delavnice ni več. Bližnje hiše so vsled eksplozije grozno trpele. Na hiši Makučevi je vrglo na eni strani ven vsa okna in omet. V hiši g. Nanuta je popadalo na tla vse. Razbita so okna tudi po drugih hišah v bližini. Lesovje je letelo daleč okrog po travniku. Celo na strehe dalje oddaljenih hiš je letelo lesovje in kamenje ter pobilo mnogo opeke. Mimo hiše g. Nanuta je priletel velik kos železa, odtrgan od motorja. Letel je nad 100 m daleč. Prvi hip je vse onemelo. Kmalu pa je prihitelo vojaštvo in mnogo ljudstva. Prihiteli so tudi gasilci ter policija. Vse se je spraševalo: Kdo je mrtev?

Št. Ferjan. Odsek »Orel« v Št. Ferjanu napravi v nedeljo toje 26. t. m. zlet k sv. Gendri. Zbirališče točno ob 6h zjutraj na Sovenci. Zleta se udeleži tudi tamburaši. Vabimo tudi mladeniče prijatelje naše organizacije, naj nam se pridružijo. Orli naj pridejo v civilu. Predsednik.

Zadružništvo.

Kamno pri Kobaridu. Podpisano načelstvo tuk. »Kmečke hranilnice in posojilnice« naznanja, da se vrši v nedeljo dne 2. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne v župnišću redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1) Poročilo načelstva in nadzorstva; 2) Potrjenje računskega zaključka za l. 1913; 3) Volitev načelstva in nadzorstva; 4) Slučajnosti. — Ako bi prvi občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem kraju in z istim dnevnim redom, drugi občni zbor, ki bo splekčen ob vsakem številu navzočih članov. Načelstvo.

Čepovan. V zadnji števil. »Novega Časa« je bilo objavljeno, da bode občni zbor naše hranil. in posojilnice dne 29. jul. Pravilno bi moralo biti: Občni zbor bode 26. jul. pop ob 3. uri v posojilničnih prostorih.

Prvačina. Redni občni zbor »Kmečke hranilnice in posojilnice« reg. zad. z neomejeno zavezo v Prvačini« bo v nedeljo 9. avg. t. l. popoldne ob 4. uri v društveni hiši. Če bi ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje pri vsaki vdeležbi. Odbor.

Mrtvi so: Makuc, njegova žena Ivanka in mehanik Komel.

Še ko so gasilci prišli na kraj nesreče, je bilo več manjših eksplozij. Po krajšem kopanju izvečejo izpod razvalin 2 moški trupli, v katerih so spoznali: Ferdinanda Makuca in Rudolfa Komela. Makuc je imel na prsih globoko do srca odprto rano. Drugače pa ni bil dosti razdejan in spremenjen. Rudolfu Komelu pa je odneslo gorenji del lobanje. Vse se je pa izpraševalo: Kje je Ivanka, žena Makučeva? Dolgo je niso mogli najti. Slednjič najde nekdo kakih 10—15 m proč od kraja nesreče žensko glavo, ki je bila nekoliko obtolčena, sicer pa ne zelo poškodovana. Bila je pri vratu od telesa z velikansko silo odtrgana. Jasno je bilo, da je mrtva tudi žena Ivanka. Takoj nato najdejo nekoliko dalje še njeno truplo, in sicer trup, ki se ga je držala še desna noga in ena roka. Oprsje in trebuh je bilo grozno raznesarjeno. Na drugi strani proti domob. vojašnici so našli del pljuč. Okrog 9h je prišel mrtvaški voz in odpeljal trupla in kose trupel v mrtvašnico.

Komisija, ki je bila v sredo zvečer takoj na licu mesta, je v četrtek svoje delo nadaljevala. Izgrebli so iz razvalin še nekaj drobčev in srce nesrečne žene. V

teku dopoldneva so našli še levo nogo. Ene roke pa ni bilo mogoče najti.

Vtis te grozne nesreče je bil strašen. Nihče ni mogel pojmovati tako velike nesreče.

Kako je nastala eksplozija?

Kako je nastala eksplozija, tega seveda nihče ne bo mogel dognati. Priče so mrtve. Častniki saperjev, ki so bili navzoči pri komisiji, so dejali, da take eksplozije še niso videli nikdar in da takega učinka ne napravi navaden smodnik. Nekateri trde, da je pok. Makuc imel smodnik lastne iznajdbe. Oni pa, ki so bili g. Makucu bližji, pravijo, da je to že stara stvar. Morda je nesrečo povzročila velika naglica. G. Izidorju Nanutu je še v sredo opoldne pravil rajni Makuc, da ima silno delo ter da mora 400 topičev takoj napraviti in odpustiti. Drugi nam poročajo, da je imel za Celje naročenih celih 1100 topičev, ki bi jih bil moral kmalu odpustiti. G. Nanut je videl v delavnici opoldne že pripravljen zaboj za topiče. Delo se je zakasnilo baže, ker ni pravočasno dospel potreben material.

Neki učitelj z dežele je v sredo zvečer ob 1/27 prišel k Makucu naročiti 10 topičev, ki naj bi jih dobil v četrtek zjutraj. G. Makuc je dejal da bo takoj izvršil naročilo, a sedaj mora pripraviti smodnik.

Dotični učitelj je odšel domov in ni nič slišal o eksploziji, ki se je zgodila kmalu za njegovim odhodom. Danes zjutraj pride po topiče, a ni bilo več ne Makuca ne njegove delavnice.

Glavarstvo je g. Makucu naročilo, naj da svojo delavnico radi varnosti predelati. Zid. mojster g. Nanut je že izvršil vse načrte in v sredo popoldne bi jih bil Makuc moral nesti na glavarstvo. Ker ni imel časa, tega ni storil.

O žrtvah eksplozije.

Rajni Makuc Ferdinand je bil star 36 let, njegova žena pa 26 let. Poročena sta bila 9 let. Otrok nista imela; a njun zakon je bil pravi vzor lepega in vzglednega krščanskega zakonskega življenja. Bila sta oba vzgledna katoličana. Vsaki teden sta bila pri sv. zakramentih, večkrat v tednu v cerkvi. Nikdar nista skrivala svojega prepričanja. Vrhutega sta oba bila zavedna Slovenca. Žena Ivanka je bila hči kavarnarja Lebana na trgu sv. Antona. Bila je stasita in lepa ženska, vzgledna gospodinja. Vedno je pomagala možu v delavnici. Pridobila si je v pirotehniko že veliko spretnost. Ko so jo vprašali, če se zaveda, kako nevaren je posel njenega moža, je odgovorila: »Dobro se zavedam, a želim, če se njemu kaj zgodi, da umrem jaz z njim.« Njena želja se je izpolnila.

Rajni Komel Rudolf zapušča vdovo s 3 otročki, katerih 1 je star komaj par mesecev.

Kaj pripoveduje oče ponesrečenega Ferdinanda?

Ubogi mož je v sredo šel polivat na vrtič svoje hiše v ulici Mattioli, ko začuje strahovit pok. Pogleda kvišku in zagleda

leteti po zraku tramovje in kamenje: »Tako sem vedel, da je moj sin mrtel.«

Sestra g.čna Eliza, ki je voditeljica na »Sol. Domu«, je omedlela, ko je izvedela, kaj se je zgodilo z bratom Ferdinandom. Sedaj ubožica leži. Druga sestra g.č. Pavla je tudi učiteljica na »Sol. Domu« ter prednica dekliške »Mar. Družbe«. — Ubogi oče pa je član moške »Mar. Družbe« v Gorici.

Sploh je cela družina lep vzgled pravega krščanskega življenja. Ziveli sta obe družini med seboj v vzgledno lepem soglasju. Zato je udarec za ubogo družino, posebno za stariše toliko hujši. Tolaži naj jih pa zavest, da sta Ferdinand in žena Ivanka bila katoličana ne le v besedi, ampak tudi v dejanju in da ju je ljubi Bog gotovo nagradil za vsa obilna dobra dela.

Naj bo cenjena družina Makučeva prepričana, da ga ni, ki ne bi globoko sočustvoval z njimi. Naj prejmejo tudi od nas izraze najglobokejšega sožalja. Pokojnikom pa dočeli ljubi Bog večni mir in pokoj pri Sebi!

Kaj pripoveduje dekla?

15letna dekla Pav. Sobanova pripoveduje, da je gospodar komaj 10 min. pred nesrečo prišel v kuhinjo in tam naročil, naj brž skuha večerjo. To je tudi skuhala. Ravno je hotela iti poklicat k večerji, ko se je vse streslo in se na njo usul omet od stropa, vrata od kuhinje in sobe ter okna so padla po tleh, posoda je zaropotala in nekaj ji je prišlo čudnega ter je omedlela. Pes, ki je bil z njo v kuhinji, je seveda skakal. ko divji, kar je najbrže deklico zbudilo. Dekle nato skoči po koncu in hiti proti delavnici. Tu vidi, da je ni več in o gospodarjih nobenega sledu. — Tu jo je našel g. Nanut in odvedel k starišem g. Ferd. Makuca.

Trdi se po Gorici, češ, da Makuc ni bil zavarovan. Toda to ni res. Za življenje ga res ni hotela zavarovati nobena zavarovalnica; a drugače je zavaroval posloplja, posebno padragocene stroje. Bil je mož preveč trgovskega in praktičnega duha kakor da bi bil kaj takega opustil.

Pogreb nesrečnih žrtev se je vršil danes dopoldne ob 10h na mestnem pokopališču.

Naj počivajo v miru!

Slovenska gimnazija v Gorici.

Slovenska gimnazija v Gorici ima za seboj prvo šolsko leto. Iz izveštja, ki ga je izdalo vodstvo, posnemamo, da je bilo koncem šolskega leta na zavodu 345 učencev in 17 učenk-privatistinj. Po bivališču starišev je bilo pristojnih v Gorico 105 učencev in 9 učenk. (Na italijanski gimnaziji je bilo iz Gorice 110 učencev in 12 učenk.) Učni uspeh je prav dovoljen, kajti 1/5 dijakov je sposobnih za vstop v višji razred. Poleg obveznih predmetov, med katerimi je tudi telovadba, se poučujejo neobvezno petje, risanje, slovenska stenografija in italijanščina. V italijanskem kurzu, ki traja 4 leta, se poučuje

3 ure na teden. — Dobro je prišlo za pouk nemščine, ki je vezen, kajti v vseh razredih se po nemščina po 5 ur na teden. Vseh 1. do 5. razreda je bilo 9 in sicer 3 prvi, 3 drugi, 3 tretji in 1 četrti razred. Poleg interesnega vodje je delovalo na zavodu 8 profesorjev in gimnazijskih učiteljev, učiteljska lovadba, šolski zdravnik, 5 namestnikov učiteljev, 4 stranski učitelji, šolski službeni pomožni sluga. Zavod ima že prav bogato knjižnico in tudi knjižnica je lepo rastle. Nekatere knjige ne spadajo v šolsko knjižnico! Pri zavodu je podporni log »Simon Gregorčič«, ki je že v 1. letu svojega obstanka razvil pravo delovanje. Zanimiv je izkaz dokov, ki dokazuje, da so podpirali skoro izključno somišljeniki SLS. Zin dijaštvu bi bilo v korist, če bi pristali nasprotne stranke na tem nekoliko tekmovati! Hvale vredna je sel, da hoče zalag v prvi vrsti pod sinove kmetijskih starišev. — Gimnazijsko izveštje prinaša na prvem mestu k spis prof. Ipavca o ustanovitvi slovenske gimnazije v Gorici. Tu se na kratko, raj lapidarno opisuje, kako so se go Slovenci borili in prizadevali, da bi imeli svojo gimnazijo. V odločilni stadij je pil ta boj l. 1910., ko se je osnoval »Gimnazij za slovensko zasebno gimnazijo«. Vso lepo zasnovano akcijo so gladko vedli poslanci S. L. S. Poročilo pr p a v c a našteva vse korake posl. ki jih je storil za slovensko gimnazijo. se nam zdi potrebno poudariti, ker je goriški list pisal, da so tudi drugi del. slov. gimnazijo. Ni še pozabljen, dotični list grdo nastopil proti omer mu kuratoriju in da bi bil prepreči delo, ko bi bil imel dovolj vpliva lastne somišljenike. — Še nekaj glede storov. Gimnazijsko vodstvo samo darja, da nikakor ne odgovarjajo dot zdravstvenim predpisom, a človeka sveta jeza, če primerja te prostore z mi, v katerih je nemška gimnazija. F nec Rojce je že stavil raditega v nem zboru interpelacijo, a ker je bil zbor zaključen, vlada še ni odgovorila njo. Mi zahtevamo za svojo gimnazijsko tako dostojne prostore kakor ima nemška! —

Novice.

† Kurat Franc Kodrič. V torek m. je na Trnovem umrl ondotni kurat g. Franc Kodrič po dolgi, mučni bolezni. Rojen je bil 14. nov. 1855 v Riharju in v mašnika posvečen 8. sept. l. Dolgo vrsto let je služil na Trnovem novcem in vsem, ki so ga poznali, bo ga mož ostati v trajnem spominu! Po je bil danes dopoldne. Mir in pokoj tvi duši!

Za župnika v Sv. Križu je bil rek investiran č. g. Ivan Rejcek, župni upravitelj v Ajdovščini.

Nova maša v Cerknem. Iz Cer Dne 11. t. m. je pel dični naš rojak

vomašnik Ciril Sedej svojo prvo sv. mašo v knezoškofijski kapeli v Gorici, a je vstregel splošni želji dragih svojih akov, je daroval drugo slovesno daro sv. maše v domači župni cerkvi v nedeljo 12. t. m. Da znajo Cerkljani ceniti tako čast katol. duhovnika, je pokazal v vse sijajen sprejem g. novomašnika v svojo sredo. Po vsi vasi razobešene šteje zastave in veselo pritrkovanje farje zvonovjenapovedovalo izredno slavlje četrtega mašnika iz častivredne kmečke hiše, med katerimi je sedanji vladika svetli knez in nadškof goriški. Ko se peljal č. g. novomašnik s svoji ožji družini sorodniki in vlč. g. dekanom z črn. avtomobilom iz Gorice, ga je zelo ljazno in veselo sprejela vsa vas. God župan in vsi občinski starešine so v njemu rojaku iskreni čestitali na visoki čisti, nakar se je novomašnik ves ginjen in nepričakovano sprejemu vsem prično zahvalil — ter obljubil darovati svojo sv. mašo za Cerkljane. V lastnem govoru iz prižnice je voščil drugi dan lojim rojakom mir in ljubezen v Kristusu kot kmečki sin prosil Vsemogočnega naj blagoslovi delo in žulje svojih ročkov — nakar je podelil vsem zbranim v cerkvi svoj novomašnik blagoslov. Z iskreno željo — naj bi mnogo, mnogo let pešno deloval v službi Gospodovi — limo g. novomašniku trdnega zdravja in lne zadovoljnosti v novem svojem stanju — ter kličemo: Bog blagoslovi trud in lo njegovo — v čast božjo in dušno eličanje izročeni mu ovčje.

Duhovske vesti. Nastavljeni so č. g. vomašniki: Jož. Jug za drugega kapla v Gorici; Peter Butkovič za kapla v Kamnjah; Ciril Sedej za kaplana Rihenbergu; Stefan Pajntar za drugega kaplana v Cerknem. — Č. gosp. k. Sedej, doslej drugi kaplan v Cerknem, postane prvi kaplan; č. g. A. Pijet, doslej prvi kaplan v Cerknem, je imenovan za župnega upravitelja na Buovem; č. g. Ant. Rutar, župni upravitelj na Bukovem, je imenovan za vicedirektorja, bibliotekarja in ekonoma v centr. menišču v Gorici. — Ostale izpremembe, ki jih bo več, se še izvrše.

Sprejemanje gojencev v knezonadškoko Werdenberško semenišče. Tudi v luhodnjem šolskem letu 1914/1915 se bo sprejeli gojenci v notranjo pripravnikn. nadškof. Werdenberškega semenišča. Izjemoma se bodo sprejeli tudi dijaki šjih razredov, če čutijo poklic k duhovemu stanu. Prošnje, opremljene s pozbnimi spričevali, naj se predložijo knezonadškofskemu Ordinarijatu do 1. avgusta t. l. Natančnejša pojasnila se dobé i domačem dušnem pastirju.

Alojzijevešče v Gorici. Učenci, ki lé biti sprejeti v »Alojzijevešče«, naj ožijo prošnje do 15. avgusta; priložijo j: krstni list, dve zadnji šolski spričedi, zdravniško spričevalo (v šolsko rako, koleka prosto), priporočilo dušnega stirja in, ako želijo kake olajšave plačnih pogojev, ubožni list. Dečki morajo eti najmanj 9 let ter biti sposobni vsto-

piti vsaj v 3. razred ljudskih šol v Gorici. Natančneje podatke daje vodstvo.

Uršulinski zavod z zasebno ljudsko in meščansko šolo v Gorici. Nunska cesta št. 6. naznanja: Notranja ljudsko - meščanska nemško-slovenska in vnanja ljudsko-meščanska laška šola s pravico javnosti. Glasba in slikanje; francosko poučujejo rojene Francozinje. Na željo se pripravljajo gojenke k vsprejemnem izpitu za učiteljske, k zrelostnem izpitu za vrtnarice, za učiteljice ročnih del. Dosežejo se dobri učni uspehi.

Zelo obširno novo poslopje ima zdravo lego ter odgovarja vsem higijeničnim zahtevam. Ima igrališče, vrt, kopelji, električno razsvetljavo itd.

Za gojenke se skrbi vestno in točno. Pri zmerni ceni imajo dobro hrano.

Več se izve pri vodstvu uršulinskega zavoda.

Smrtna kosa. V ponedeljek dne 20. t. m. je umrl tukaj občeznani Martin Jazbec, star 86 let in 9 mesecev, oče župana komenske občine Vinkota Jazbec. Bil je globokoveren in svojo 6 mesecev dolgo bolezen, med katero je pogostokrat prejel sv. zakramente, je udano prenašal. Bil je kremenitega značaja in prav skrben gospodar. Rajnikov dom — njegova klet, njegov vodnjak, njegova polja in vinogradi kažejo njegovo železno pridnost in vstrajnost. Med tukajšnjim ljudstvom je prišel že v pregovor njegov težki »pikon«, s katerim je obdeloval svoje vinograde. Svetila mu večna luč!

Sesljan: V torek je umrl Vinko Alfred Szapary, sinček Nj. ekscelence, grofa Miroslava Szapary, avstr. ogerskega poslanika v Petrogradu. Dragi ostanki očetovega ljubljenskega se prepeljejo v sredo po železnici v Hasberg in bodo pokopani v knežjem grobišču Windischgrätzovem.

Iz Jageršč. Nihče ni pričakoval, da bode naš prvi ključar, g. Janez Vončina, sredi najhujšega dela, po kratki, komaj 24 ur trajajoči bolezni, odpoklican. V marsičem ga bomo težko pogrešali. Kot ključar je bil vesten, kot nadzornik posojilnice v Šebreljah v malenkostih natančen, kot gospodar na svojem domu vzoren, ki je znal s svojo štedljivostjo svojemu premoženju pridobiti ugled pred svetom. — Pokojni g. ključar Janez Vončina je bil večšak v kmetijstvu. Zato je dobro napredoval gmotno. Za svojo osebo skromen, je znal skrbeti za svojo družino. Kot spreten voditelj svoje kmetije je užival priznanje ter tudi drugim rad pomagal z dobrim nasvetom. Bil je kot redka izjema v naših hribih družabno dobro razvit mož, ki je bil družbi zelo zanimiv. Škoda, da je tako hitro odšel, komaj 46 leten mož! Njemu časten spomin, družini naše sožalje!

Tombola v Št. Ferjanu se je izvršila v splošno zadovoljnost, čeprav je bilo malce zamude. Čujemo pa, da so se pri tej priliki prodajale razglednice z nemškim besedilom. To ni prav! Mi imamo samo dovolj lepih razglednic, ni nam segati po

tujih izdelkih. To omenjamo zato, da se taka napaka nikjer več ne pripeti.

Pomotoma so bili izpuščeni naslednji maturanti nemške gimnazije, ki so napravili maturo z dobrim uspehom: Brezigar Albin, Brumen Albert in Čebokli Andrej.

Za l. hrvaško romanje v sv. deželo dne 1. sept. 22./9 t. l. je še nekaj prostorov praznik. Slovencev bo dosti zraven. Kdor se želi udeležiti romanja, naj se do 15. avgusta priglasi na naslov: Vodstvo l. hrv. romanja v Zagrebu, frančiškanski samostan, ali pa: P. Jeronim Knoblehar, frančiškan, p. Brezje Gorenjsko.

Pogrešajo slaboumnega fant. Pogrešajo že od petka pred sv. Petrom in Pavlom slaboumnega Antona Humar, 25 let starega, iz Bat. Fant je velike postave, plavalas, zelo plašljiv, bos in brez kamizole. — Od doma je tekel za nekim vozom do Solkana, kje je izginil vozniku izpred oči. Kdor bi vedel kaj o njem, naj blagovoli javiti takoj županstvu ali orožništvu.

Poročila sta se dne 8. t. m. Jožef Furlan iz Svinjega, občina Šmarje, vrl naš somišljenik, z gospodično Viktorjo Paljk, članico Marijine družbe iz Vel. Zabelj. Bilo srečno!

Goriški rojak — našel nesrečno smrt na tujem. V Saalfeldnu je delal na železniški progi 20letni Fran Bitežnik iz Grgarja. Kar pridrdra brzovlak iz Zell am See ter ga vrže s tira kake 3 m daleč. Po 6. urah je revež izdahnul. Pokopali so ga v tuji zemlji. N. p. v m.!

Dva poizkušena samomora. S Krasa: Pred tremi tedni si je hotel nekdo v Komnu vzeti življenje s tem, da je pil raztopljen vitriol. Pomoč domačega zdravnika in tržaška bolnišnica sta mu rešila življenje. — V Preserjah pri Komnu si je poglaval v glavo par krogelj iz samokresa Ivan Pipan, orožnik v pokoju. Poiskusi si je prikrajšati življenje vsled obupa in neozdravljive bolezni — a vključ novi bolečini bo vendar kmalu zaceljena njegova glava. Bog daj takim nesrečnežem pravo pamet in pravo pot k verskemu življenju, ki je edina tolažba v bolezni!

Poštni direkciji: Iz Kronberga. Zvedeli smo, da pismonoša, ki raznaša pisma po Grčni, agitira proti »Novemu Času« in vsiljuje ljudem protestantske brošure. Opozarjamo slavno poštno direkcijo prav resno, naj dotičnega svojega uslužbenca primerno poduči! Za sedaj naj ta opomin zadostuje, če pa ne bo to pomagalo, bomo napeli drugačne strune.

Utonil je v nedeljo 29. t. m. v Soči pri Strašicah pri kopanju vojak 10. topničarskega bataljona, po imenu Šumi. Kopal se je v družbi treh drugih tovarišev, ki pa niso opazili, kdaj je izginil pod vodo. Menili so, da je šel na suho. Ko so hoteli domov, so ga pogrešili. Truplo so našli še-le včeraj.

Občinske volitve v Devinu. Iz Devina: V soboto smo imeli občinske volitve,

pri katerih je zmagala Slov. Ljud. Stranka v vseh razredih. Čast možem, ki se ni so dali omajati ne z obljubami, ne z grožnjami in ne z denarjem!!! Kako je z absolutno narodnostjo v liberalni stranki, so jasno pokazale volitve. Nezaslišano!

Preiskave v slovenskih liberalnih društvih je izvršil dr. Casapiccola popoimoma na svojo roko, brez vednosti svojega šefa g. okr. glavarja. Kaj je dr. Casapiccola iskal tu, ni znano, ali bombe, ali le tajna pisma. Vsekakor je on kakor nalašč mož za take preiskave. Ne zna namreč niti toliko slovensko, da bi ločil slovenščino od japonščine. In tak mož vendar ne more biti na mestu kot polic. komisar v Gorici. Predsedniki liberalnih društev, potem razni liberalni poslanci so poslali na ministerstvo pritožbo proti dr. Casapiccoli. To brzojavko je podpisal tudi dr. Gregorčič. Sedaj poročajo, da utegne priti iz Trsta komisar, ki zna slovensko. Upajmo!

Dr. Casapiccola — s pasjim bičem! Čisto na kratko hočemo podati dogodek. Dr. Casapiccola je v nedeljo šel s svojima psoma na sprehod v Pevmo. Eden psov ni imel nagobčnika, kar je policijsko kaznjivo. V roki je dr. Casapiccola imel pasji bič baje iz volovske žile, ki je tudi prepovedan. Pred Komavlijevo krčmo se psa spopadeta z domačim psom, ki je imel nagobčnik. Casapiccola vzame bič in začne tolči po tujem psu, ki je imel nagobčnik. Gospodar pride iz hiše z neko metlo in odriva proč Casapiccolovega psa. To pa je g. dokt. zelo razburilo. Udaril je Komavlija 2 krat tako, da je skoraj onemel. Sin to videč skoči očetu na pomoč. Tudi njega Casapiccola tako udari, da se fant opoteče ter skoro izgubi zavest. Ko je to videla hči, se je onesvestila. Ljudje so bili ogorčeni; a so se obnašali dostojno. Dr. Casapiccola jo je sicer hitro odkuril, a zgodilo se mu ni nič žalega.

Sin umoril očeta. Morilec se usmrtil v ječi. Iz Vidma poročajo, da se je morilec Ferdinanda Kosa iz Njiv (Rezija), sin Alojzij v ječi usmrtil. Svojega očeta je umoril že meseca maja med spanjem. Hladnokrvni morilec je očetu sam napravil mrtvaško krsto ter ga potem pokopal. Ko so ga sosede vprašali, kaj počenja, je odgovoril: »Pripravljam balo svojemu bratu Petru.« Ta se je imel tisti dan poročiti.

Prijet ponarejalec denarja. V Korminu so aretirali oržniki regnikola Tomassina iz Tarčenta, ki je osumljen, da je ponarejal avstrijski denar. Tomassina, ki so prepeljali v zapore sodišča v Gorici, so zaradi istega zločina zasledovale tudi italijanske oblasti.

Poskušen samomor vojaka. Z 2. nadstropja vojašnice na Travniku se je vrgel korporal 47. polka neki Čeh s Štajerskega. Čudno, da si ni ubil.

Trupli nepoznanih morilcev. V bližini Nabrežine so našli dve trupli in sicer eno možko in eno žensko, ki ste ležali že več časa mrtvi med nekimi borovci. Trupli so pokopali ne da bi se ju moglo identificirati. Neznanca sta se namreč zastrupila z lizolom.

Pri kopanju je utonil 20. t. m. v Žagi pri Boycu finančni stražnik Loganič. Zšel je v vrtinec, ki ga je potegnil pod vodo. Našli so ga še-le čez 1. uro.

Velika nesreča se je zgodila 15. t. m. v Terzu pri Červinjanu. Ko je predp. pridral tja vlak, ki vozi iz Červinjana v Gradež, so se splašili voli nekega voznika. Vlak je voz razbil, enega vola razmesaril in ubil, dva vola pahnil v bližnji jarek, kjer sta se vtopila, gospodarja vrgel daleč v stran in tako poškodoval, da so ga morali pripeljati v bolnišnico, njegovega 9letnega sinčka pa ubil razsekavši mu glavo.

Vabilo

na

LJUDSKI SHOD

v nedeljo 2. avgusta ob 4. uri pop. na dvo-rišču gostilne g. Vuga pri Sv. Luciji.

Vspored:

- 1) Velika Avstrija.
- 2) Jugoslovansko vprašanje v Avstrijii s posebnim ozirom na Goriško.

Na shodu bo govoril tudi g. drž. in dež. poslanec Jos. Fon.

Sl. kat. pol. in gospod. dr. za tolm. okraj.

Trst in Istra.

Državna podpora v Koperskem okraju. Ministerstvo za javna dela je določilo sledeče podpore:

- 1) za most čez potok Račica pri Buzet-u kron: 1000;
- 2) za cesto iz Doline čez Prebeneg do erarne ceste pri Črnekalu in podaljšanje do Podgorja kot prvo rato kron: 30.000. Stroški preračunjeni kron: 136.000. K temu prispeva država kron: 98.000.

3) za napravo nove ceste Koper-Vanganeli-Babiči - Truške - Tersek kot prvo rato kron: 50.000. Preračunjeni stroški za to cesto znašajo kron: 380.000. Država je dovolila podpore kron: 228.000.

4) za cesto v dolini Oltra pri Kopru kot II. rato kron: 23.000. Preračunjeni stroški kron: 86.000. Država prispeva kron: 43.000.

5) za napravo komunikacije med dolinami Rižano - Dragonja in brežinami isterskega Krasa in napravo ceste. Dekani - Sv. Anton - Truške kot sedmo rato kron: 30.000. Preračunjeni stroški kron: 278.000. Država prispeva kron 158.000. Kako potrebno je tedaj, da bi deželni zbor Istre deloval, ki bi dovolil k navedenim stroškom še, svojo podporo. Le na ta način se ta javna dela izvrše.

Jelšane. Začni čas vznemirjajo nesreče našega ljubljanskega alpski je imel pred tedni dirko čez Jelšane. En avtomobil je povzročil nekega otroka, ki se zdaj nahaja v bolnišnici v Reki. — V

zadnjih dveh mesecih smo imeli tri požare, vse po noči. — Dne 17. t. m. je ubila strela posestnika Martina Surina na Pasjaku. Kosila sta sinom, naenkrat udari strela in oba sta padla omamljena na zemljo. Ko se je sli zavedel je hitel k očetu, ta pa je bil že mrtev. Pokojni je bil dober mož. — Umrli je Pavla Frol, članica naše Marijine družbe. Prav pridna deklica. Pogo stokrat je nastopala kot igralka na odrin je igrala izvanredno dobro. Goreč družabnico bo Jelšanska Mar. družba ja ko pogrešala. Prav lep pogreb je imela.

O priliki abiturijentskega sestanka

Trstu sodeluje iz prijaznosti pri odmoru in med komerzom nabrežinsko-svetokrižki tamburaški zbor. Ob enem tudi naznanjamo, da se napovedana sv. maša, dne 1. avg. vrši ob 7h in ne ob 7. in pol uri, kakor je bilo prej rečeno. Predprodaja vs topnic in sedežev za predstavo je v trgovini »Kat. tisk. društva« v Trstu. — Prij odbor.

Sv. Ivan pri Trstu. Našo mar. družbo zadel je hud udarec Marička Godina, občeznana, in spoštovana, vsaletna, uzorna članica, in od ustanovitve l. 1905 naprej, marljiva odbornica naše družbe je v ponedeljek, 20. t. m. po kratki, a hudi mučni bolezni previdena z vsemi sv. zakramenti v mestni bolnišnici v Trstu mirno, in sladko v Gospodu zaspala. — Na preljubljeni kaplan č. g. Jožef Glaza je premeščen za mestnega kaplana k Sv. Antonu nov. v Trst, na njegovo mesto pride k nam novomašnik č. g. Virgil Šček. Obema želimo obilno blagoslov Božjega v njunih novih službah.

Sestanek Sodal. Ss. Cordis Jesu Trstu bo mne 30. julija 1914 v Bazovici ob 10. in pol ure.

Steckenpferd-

lilijnomlečnato milo

prej ko slej neuprno za oskrbo polti in lepote. Pri-
znana plama. Po 80 h povod.

Dopis iz Mirna.

Tako torej, ljubi »Novi Čas«! Princ sel si nam zadnjič zanimivo novico, da j. c. kr. okr. šolski svet imenoval g. Alojzija Urbančiča za učitelja v Mirnu.

Menili smo mi, ki nimamo doktorskega razuma, kakor sedanji g. šolski nadzornik, da je izključeno zopetno imenovanje tega moža za učitelja v Mirnu. Menili smo, da ne bode treba o tem nikdar več besede spregovoriti in tudi peresa pomoci; kajti nam je res žal, da smo primorani o tem zopet javno govoriti in pisati. Zvse to pa naj se zahvali prizadeti najprvsamemu sebi, potem našemu krajnemu šolskemu svetu in slednjič tudi c. kr. okrsolskemu svetu v Gorici.

Začnimo: Prvi vzrok tega imenovanja je g. Urbančič sam. Njegova želja priti v Mirn je zato tako veliko, ker naga kraja na svetu, kjer bi mu bilo mogoč tako se košatiti, kakor ravno v Mirnu

To pa zato, ker ni nikjer tako nesposobnih liberalcev, kakoršni so tukaj. Nezmožni so za vsak javni nastop. Še nezmožnejši pa so za vsako drugo delovanje, katerim bi se mogli vsaj navidezno ponašati.

Naravno, da si želi navihani g. Urbančič te nezmožne takozvane »napredne« družbe, katera se mu mora hočeš nočeš pokoriti.

Drugi vzrok je seveda, kakor smo rekli, večina članov našega krajnega šolskega sveta. To je družba ljudi, katerih večina, je prepričana, da je naredila najbolj pametno delo s tem, da je predlagala tega človeka g. Urbančiča za učitelja v Mirnu. Ti možje, ki so to storili, so imeli pred očmi v prvi vrste le svojo liberalno družbo, kateri manjka glava t. j. poveljnik. Za to glavo se jim je šlo in nič drugega.

Sicer pa oba vzroka, katera smo do zdaj navedli, so stvar g. Urbančiča in naših liberalcev, radi česar pa jim niti ne zamerimo, ako si po svoje pomagajo iz mlake.

Druga stvar pa je to, da je c. kr. okr. šolski svet to imenovanje izvršil. Kaj mislijo gospodje, da smo mi samo zato tukaj, da bomo kašo, katero so skuhali, kar tako pojedli? Se varate! S čim neki ste to imenovanje vtemeljili in s čim je opravičite? Na odgovor gospoda!

Mi pa, čeravno ne poznamo tako dobro šolske postave, kakor gg. okr. šolska nadzornika Finžgar in dr. Pavlin, smatra-

mo g. Urbančiča za nemogočega. Prizadej gospodje dobro vedo, kaj menimo. Zato se tudi izgovarjati ne bodo mogli. Le čudimo se, da je kaj takega mogoče.

Zato protestiramo proti temu imenovanju z vso odločnostjo. Poskrbeti, hočemo, da s tem imenovanjem ne bode bavil samo še deželni šolski svet temveč še kdo drugi. Stvar naših poslancev bo, vprašati naučenega ministra, kaj o tem imenovanju sodi.

Stvar naša bo pa tudi pojasniti zadevo najnatančneje na vseh mestih in označiti tudi tiste, ki gospoda Urbančiča silijo v Miren. Gospodje, ne pojde tako! To za danes!

Darovi.

»Alojzijevišče«: P. n: gg. Ignacij Leban župnik 10 K; hranilnica in pos. v Rihembergu 25 K; Pirec Valentin, župnik 5 K; mons. Janez Kolavčič, apost. proton. 20 K; Rejec Ivan, župnik 16 K; Štolfa Ivan vikar 5 K; S. G. Avče 10 K; Kovačič Ivan, župnik 8 K; Matelič Alojzij, župnik 50 K; dr. Ignac Kobal, stolni vikar 5 K; Rutar Anton, župni upr. 5 K; Štanta Vinko, župni upr. 2 K; Solkanska župnija 35 K; Marušič Alojzij, trgovec v Opatjemselem 10 K; hranilnica in pos. v Cerknem 20 K; Cigoj Leopold, župni uprav. 3 K; hranilnica in posojilnica v Biljani 80 K; l. l. 5 K; Filipič Alojzij, vikar 2 K. Bog plačaj!

Novi čas prihodnjega tedna.

26. nedelja: 8. pobink. Ned. ev. O krivičnem hišniku. — Sv. Ana, mati Dev. Mar., patrona župne cerkve v Cerknem in Batujah, vikarijske cerkve na Grahovem, pokopališke kapele v Kanalu ter cerkvice v Rožnidolini. —

27. ponedeljek: sv. Pantaleon, mučenik, umrl l. 305 v Nikomediji.

28. torek: sv. Inocencij, papež umrl l. 417.

29. sredo: sv. Marta, dev.

30. četrtek: sv. Abdon in Senen, mučenca umrla l. 250 v Rimu.

31. petek: sv. Ignacij Lojolski, spozn., ustanovitelj jezuitskega reda, umrl v Rimu l. 1556.

Avgust — Vel. Srpan.

1. sobota: Vezisv. Petra, ap. —

2. nedelja: 9. pobink. Porcijunkula. —

LOTERIJA.

15. julija 1914.

Trst . . . . . 71, 75, 50, 87, 20.

18. julija 1914.

Dunaj . . . . . 23, 73, 79, 19, 69.
Gradec . . . . . 21, 10, 37, 77, 71.

Slov. Straža potrebuje pomoči!

Trgovskiki dom v Gorici

Najnovejša moda v rožicah, kakor vse vrste blago se prodaja po čudovito nizki ceni.
Največja izbira novosti. Pregrad & Černetič.

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici.

Centrala Ljubljana, podružnice: Celje, Celovec, Savačevo, Split, Trst.

Delniška glavnica K 8.000.000
Rezervni zakladi „ 1.000.000

Vloge na knjižice po 4^{1/2}% v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst, deviz-valut.
Borzna naročila.

Promese za vsa žrebanja.

Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.

Stavbeni krediti.

Predujmi vrednostni ne papirje.

Srečkena obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje
Safes.

Nakazila v inozemstvo.

Kreditna piuma.

Podpisani naznanjan, da sem se preselil z mojo krojaško delavnico iz ulice Veturini št. 3. v Križno ulico (Via Croce) št. 8, nasproti »Solskega doma« ter se priporočam slavnemu občinstvu iz mesta in dežele za nadaljna in obilna naročila.

Z velespoštovanjen

FRANC MLEČNIK,
krojaški mojster.

RAZPIS SLUŽBE

občinskingskega tajnika

V Cerknem se razpisuje in sicer z letno plačo 1000 Kron, služba obč. tajnika. Prosilec mora biti zmožen slovenskega in nemškega jezika, prednost imajo oni, kateri so tajniško službo že opravljali, in naj prošnji priložijo dotična spričevala in jih je vložiti do 30. julija 1914 na podpisani urad.

ŽUPANSTVO V CERKNEM

dne 13. julija 1914

Župan:

J. ERŽEN.

MIZARSTVO

odlikovano z električnim mehničnim obratom

ANT. CERNIGOJ

GORICA TRŽASKA CESTA št. 18.

izdeluje: Cerkveno oprave — — —

klopi, spovednice, klečalnike. — — —

Stavbena dela okna vrat — — —

Zaloga pohištva omare, mize, ostenje,

stolice, okvirje, blazine in žuste. — — —

Zaloga: Strgarskih in rezbarskih izdelkov. — — —

And. & Fran Volarič

sobna in dekorativna slikarja
se priporočata slavnemu občinstvu v mestu in na deželi za vse v to stroko spadajoča dela.

Via del Ospitale št. 10

GORICA.

Zobozdravniški in zobotekniški atelje

Dr. I. Eržen

GORICA

Jos. Verdi tekališče št. 37

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Vino močno, zavreto, se popravi kako tudi odvzame duh po pjesni ali mufi. Vzorec prinesiti ali poslati. Naslov pové upravništvo »Novega Časa«.

Termalna radioaktivna

— — — kopelj Kneza Auersperga — — —

Kranjske Toplice.

Železniška postaja Dolenjsko Straža - Toplice Akrototerm z 38 stop. C., čez 30.000 hektolitrov termalne in radioaktivne vode na dan, veliki vodni nabiralniki, posebna kopališča, kopališča o močvirju, elektroterapija, masaža, sobe urejene z vsakim komfortom, imenitna restavracija.

Priporočljivo za zledeče bolezni: reumatizem, kostoboli, neuralgija, neurastenija, histerija, ženske bolezni itd. itd.

Prospekte pošilja ravnateljstvo kopališča.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Edina, večkrat odlikovana slovenska trdka na Tirolskem,

se najtopleje priporoča za izdelovanje kipov, razpel, oltarjev, križevih potov itd. itd. itd.

Velikanska zaloga, vsa kripel brez zaloga vsakovrstnih slik v najfinjšem olinotisku na platno navlečene, v vsaki velikosti in ceni.

Cenike pošilja zastoj in franko

KONRAD SKAZA

umetni atelje za vsa cerkvena dela.

S. -Ulrich Gröden Tirol. -

Stalen postranski zaslužek za žene in dekleta vsakega stanu, le z domačim delom! Zasluži se mesečno najmanj 80 K. Popolnoma nova stvar Ponudbe, katerim je treba priložiti 60 vin. v znamkah, na INST. UT HEISER, Dunaj VI., Magdalenenstr. 8.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri zlatem Jelenu«.

IZIDOR NANUT

avtorizovana stavbena trdka

GORICI

ulica Adelaide Ristori št. 5

se priporoča p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdeluje vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Franc Obid,
paser v Cerknem

se uljudno priporoča č. cerkvenim oskrbništvom za izdelovanje cerkvenega orodja, kakor: moštrance, kelhe, lestence, svečnike i. t. d. Popravlja, prenavlja, pozlačuje, posrebruje, tudi staro cerkveno orodje.

Solidna izvedba! — Zmerne cene!

MIHAELJ TURK

Gorica — na Kornu št. 6 — Gorica priporoča slavnemu občinstvu svojo brivnico. Zagotavlja točno postrežbo. Sprejema naročila za maskiranje po smernih cenah.

Vsakdo mora zadeti!

400.000 in 200.000 frankov znašajo glavni dobitki
TURŠKIH SREČK.

6 žrebanj vsako leto! Prihodnje žrebanje 1. avgusta.

475.000 oziroma 375.000 kron, ozir. frankov in lir znašajo vsa koletni glavni dobitki skupine 5 oziroma 3 izbornih srečk.

13 oziroma 9 žrebanj vsako leto: Prihodnje žrebanje 1. avgusta

Mesečni obrok od K 4 — naprej. — Za cenjene naročnike določene so nagrade in premije!

Pojasnila daje in naročila sprejema za »Slovensko Stražo«

Valentin Urbančič, Ljubljana 6.

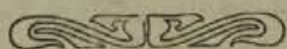
Purgaj, **Gospodinjstvo**. Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila, cena vez. K 2 80 (po pošti 30 v več).

Stoletna pratika dvajsetega stoletja 1901 — 2000 cena K 1.30 vez. K 2 (po pošti 20 v več).

Pleijweis-Kalinšek, **Slovenska kuharica** cena okrajšana izdaja vez. K 3.60 (po pošti 30 v več); velika izdaja s slikami K 6 (po pošti 30 v več).

Naša zdravila in njih uporaba v domačem zdravljenju, cena K 1.20, vez. K 1 80 (po pošti 20 v več).

„Zelišča v podobah“. Cena 60 vin. Ta knjižica prečrta domača zdravilna zelišča v naravnih barvah. Označeno je tudi, katere rastline skrivajo v sebi poleg zdravilne moči tudi strup in katere so nestrupene. Kdor bo s to knjižico v roki iskal zdravilnih zelišč, katerih ne pozna, jih bo brez težave spoznal in našel.

Velika zaloga

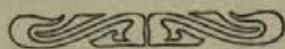
pisarniških, šol-

skih in vseh v to

stroko spadajočih

- - potrebščin - -

- - itd. itd. itd. - -

Šolske potrebščine

na debelo in drobno

priporoča

Knjigarna Kat. Tisk. Društva

v GORICI

(Montova hiša)

TISKOVINE
sa
cerkvene urade
in
županstva.

Knjigarna

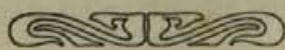
»Katoliškega tiskovnega društva«
v GORICI,

Gospodsk. ulica šte. 2.
(Montova hiša).

Prav
velika izbira
molitvenikov,
rožnih vencev,
svetinj,
Priporoča:
nabožnih slik s okvirji
in
bres okvirjev, razpela.

Knjiga uradnih vlog.

Dolžan - **Knjiga uradnih vlog**. - Cena 3 K, vez. 4 K, po pošti 20 vin. več. Prinaša največjo izbiro sodnih vlog za vse prilike. Knjiga navaja poleg vlog v izvenspornem sodnem postopanju (varuštvo, skrbstvo itd.) tudi obrazce vse navadnih civilnih tožb, ki spadajo v področje okrajnih sodišč. Obrazložene so tudi kazenske vloge in silno stroga določila glede poslednje volje (oporoke), katero pojasnujejo mnogi vzorci. Knjiga, ki bo vsakemu, ki ima opravila z javnimi oblastmi, dobrodošla, se dobi v knjigarni »Kat. Tiskovnega društva v Gorici (Montova hiša)«.

Raznoverstni kipi,

- - - n. pr.: - - -

*Presv. Srce Jesu-
sovo, Lurška mati*

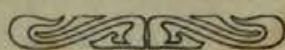
- Božja, itd. itd. -

od 20 cm dalje.

- - Vsakovrstne - -

druge devociona-

- - - lije. - - -

Ravnokar je
izšla knjižica

„Zločin v Sarajevu“

ki jo krasi do 30 lepih, deloma umetniških slik. V knjižici je natančen opis vseh na tragičen umor se nanašajočih dogodkov. — Posebej opozarjamo na **krasne portretne slike** pokojnih žitev nadvojvode **FRANA FERDINANDA** in soproge **ZOFIJE** vojvodinje **Hohenberg**, ter njunih treh otrok.

Izvod stane 70 vin., po pošti 10 vin. več. Naročila sprejema in izvršuje poštno obratno: **Knjigarna kat. društva v Gorici** (Montova hiša).